

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут фізичної культури та спортивно-оздоровчих
технологій

Кафедра фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПОРТИВНІ ІГРИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКЛАДАННЯ
(код ОК 23)

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Цикл	професійна підготовка
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Форма здобуття освіти	очна (денна)
Мова навчання	українська

2

Робоча програма навчальної дисципліни циклу дисциплін професійної підготовки розроблена для підготовки курсантів за першому (бакалаврському) рівні за освітньо-професійною програмою “Фізична виховання і спорт у Збройних Силах” за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт”.

Розробники програми:

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Протокол від “30” серпня 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 5 кредитів ECTS. Загальна кількість годин – 150 годин. Для заочної форми здобуття освіти: кількість навчальних занять під керівництвом викладача –100 год. кількість годин самостійної роботи –50 год.	галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Дисципліна циклу професійної підготовки, обов’язкова
		Рік підготовки:
		2-й
		Півріччя
		I, II
		3-й
		Півріччя
		I, II
		4-й
		Півріччя
		I
		Лекції, год.
		16
		Семінарські заняття, год.
		14
		Групові заняття, год.
		4
		Практичні заняття, год.
		42
освітній ступінь – бакалавр		Самостійна робота, год.
		50
		Рубіжний контроль, год.:
		16
		Підсумковий контроль, год.:
		Залік – 4
		Екзамен – 4

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Метою вивчення навчальної дисципліни “Спортивні ігри та методика їх викладання” є підготовка спеціаліста, який володіє теоретичними знаннями, навичками організації спортивних та рухливих ігор під час проведення основних форм фізичної підготовки та методикою проведення навчально-тренувальних та інших видів занять.

2.2. Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

- здатність працювати в команді;

- здатність планувати та управляти часом;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність бути критичним і самокритичним;

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

- здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості;

- здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях;

- здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення;

- здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;

- здатність до безперервного професійного розвитку.

2.3. Заплановані результати навчання:

- спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;

- показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення;

- здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;

- демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення;

- оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи;

аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях;

використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

Курсант повинен бути спроможний:

працювати в команді, планувати та управляти часом;

аналізувати тренерську діяльність фахівців фізичної підготовки під час підготовки та участі спортсменів на змаганнях;

оцінювати якість проведення навчально-тренувальних занять за обраним видом спорту, визначати рівень методичної підготовленості здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчально-тренувальних занять та змагань з спортивних ігор;

розробляти методичні рекомендації проведення занять та програми тренування військовослужбовців;

організовувати спортивно-масову роботу серед структурних підрозділів військової частини.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура навчальної дисципліни

очна форма здобування освіти

Номери та назви тем	Усього годин	З них		У т. ч. за видами навчальних занять							Рубіжний контроль	Контрольні заходи
		Навчальних занять	Самостійна робота	Лекції	Семінарські заняття, круглі столи	Групові заняття	Практичні заняття	Групові вправи				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2 курс												
І півріччя												
Тема 1. Спортивні ігри в системі фізичного виховання і спорту	10	6	4	2	2				2			
Тема 2. Теорія та методика викладання волейболу	20	14	6	2	2		8		2			
Всього за І півріччя	30	20	10	4	4		8		4			
II півріччя												
Тема 3. Теорія та методика викладання футболу (футзалу)	22	16	6	2	2	2	8		2			
Залік	8	4	4								4	
Всього за II півріччя	30	20	10	2	2	2	8		2		4	
Всього за 2 курс	60	40	20	6	6	2	16		6		4	
3 курс												
I півріччя												
Тема 4. Теорія та методика викладання гандболу	12	8	4	2			4			2		

1										
Тема 5. Теорія та методика викладання баскетболу										
Всього за I півріччя	18	12	6	2	2	2	6	2	10	11
II півріччя										
Тема 6. Теорія та методика викладання тенісу (настільного тенісу)										
Тема 7. Теорія та методика викладання бадмінтону	18	12	6	2	2	2	6	2	2	
Всього за II півріччя	12	8	4	2	2	2	4	2	2	
Всього за 3 курс	30	20	10	2	4	4	10	4	4	
4 курс	60	40	20	6	6	6	20	8	8	
I півріччя										
Тема 8. Теорія і методика викладання регбі та американського футболу										
Тема 9. Теорія і методика викладання рухливих ігор	12	10	2	2	2	2	6	2	2	
Екзамен	10	6	4	2	2	2				
Всього за I півріччя	8	4	4							4
Всього за 4 курс	30	20	10	4	2	2	6	2	2	4
Всього за навчальну дисципліну	30	20	10	4	4	2	6	2	2	4
	150	100	60	16	14	4	42	16	8	

3.2. Зміст навчальної дисципліни

№ п/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	Із них		Курс (навчальний збір) номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Рекомендована література
			Навчальних занять під керівництвом викладача	Самостійної роботи			
	2	3	4	5	6	8	
		30	20	10	І півріччя 2 курсу		
		10	6	4	Тема 1. Спортивні ігри в системі фізичного виховання і спорту		
1	Л	3	2	1	Тема 1. Заняття 1. Загальна характеристика спортивних ігор, їх ознаки. 1. Спортивні ігри як засіб фізичного виховання. 2. Класифікація спортивних ігор. 3. Спортивні ігри як засіб забезпечення оздоровчо-рекреаційної рухової активності військовослужбовців. <u>Самостійна робота:</u> Основи теорії навчання навикам гри. Тема 1. Заняття 2. Особливості підготовки спортсмена до змагальної діяльності в спортивних іграх. 1. Змагальна діяльність в спортивних іграх. 2. Ігрова і змагальна підготовка. 3. Спортивна підготовка як багаторічний неперервний процес. 4. Використання спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю в підготовці спортсменів. <u>Самостійна робота:</u> Особливості підготовки спортсмена. Фактори ефективності змагальної діяльності в спортивних іграх.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 5, 6, 12, 15, 24, 25, 26, 27]
2	С	3	2	1	Тема 1. Заняття 2. Особливості підготовки спортсмена до змагальної діяльності в спортивних іграх. 1. Змагальна діяльність в спортивних іграх. 2. Ігрова і змагальна підготовка. 3. Спортивна підготовка як багаторічний неперервний процес. 4. Використання спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю в підготовці спортсменів. <u>Самостійна робота:</u> Особливості підготовки спортсмена. Фактори ефективності змагальної діяльності в спортивних іграх.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 5, 6, 12, 15, 24, 25, 26, 27]
3	РК	4	2	2	<u>Рубіжний контроль.</u> 1. Класифікація спортивних ігор. 2. Основні поняття та терміни в теорії й методиці спортивних ігор. 3. Особливості підготовки спортсмена до змагальної діяльності в спортивних іграх.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[3, 5, 6, 12, 15, 24, 25, 26, 27]

	2	3	4	5	6	8	
					іграх		
					4. Структура системи підготовки.		
4	Л	20	14	6	Тема 2. Теорія та методика викладання волейболу. Тема 2. Заняття 1. Волейбол як вид спорту та засіб фізичного виховання. 1. Історія розвитку волейболу у світі та Україні. 2. Структура управління волейболом в Україні. 3. Термінологія у волейболі. 4. Правила гри.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
5	С	4	2	2	Тема 2. Заняття 2. Особливості діяльності гравця у волейболі. 1. Характеристика ігрової та змагальної діяльності. 2. Планування та управління тренувальним процесом у волейболі. 3. Організація, проведення та забезпечення суддівства змагань. 4. Сучасний волейбол, а також перспективи його розвитку. <i>Самостійна робота: Особливості діяльності гравця у волейболі.</i>	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
6	ПЗ	2	2		Тема 2. Заняття 4. Навчання технічним прийомам та діям у волейболі. 1. Тренування техніки пересування та стійкам. 2. Тренування техніки передачі. 3. Тренування техніки подачі. 4. Гра за спрощеними правилами.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
7	ПЗ	2	2		Тема 2. Заняття 5. Навчання технічним прийомам гри у волейбол. 1. Ознайомлення та розучування техніки атакуючих ударів. 2. Ознайомлення та розучування техніки прийому м'яча знизу та зверху. 3. Ознайомлення та розучування техніки блокування. 4. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
8	ПЗ	2	2		Тема 2. Заняття 6. Навчання технічним прийомам та тактичним діям у волейболі. 1. Тренування техніки атакуючих ударів та блокування. 2. Тренування техніки прийому м'яча знизу та зверху. 3. Ознайомлення та розучування індивідуальних і групових тактичних дій. 4. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
9	ПЗ	4	2	2	Тема 2. Заняття 7. Методика навчання тактичним діям у волейболі. 1. Методика навчання індивідуальним тактичним діям в захисті. 2. Методика навчання командним тактичним діям в захисті.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 21, 24, 25, 27]

	2	3	4	5	6		8	
					3. Навчально-тренувальна гра. <i>Самостійна робота:</i> Методика навчання тактичним діям у волейболі.			
10	РК	4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Особливості ігрової та змагальної діяльності в волейболі. 2. Методика навчання індивідуальним діям. 3. Методика навчання тактичним діям. 4. Правила гри в волейбол.		Навчальний клас, зал спортивних ігор	[3, 15, 21, 24, 25, 27]
		30	20	10	II півріччя 2 курсу			
11	Л	22	16	6	Тема 3. Теорія та методика викладання футболу (футзалу). Тема 3. Заняття 1. Футбол як засіб фізичного виховання. 1. Історія розвитку футболу у світі та в Україні. 2. Структура управління футболом в Україні. 3. Планування та управління тренувальним процесом у футболі. 4. Правила гри у футбол.		ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
12	С	4	2	2	Тема 3. Заняття 2. Футзал як вид спорту. Основні поняття. 1. Історія розвитку футзалу у світі та в Україні. 2. Структура управління футзалом в Україні. 3. Планування та управління тренувальним процесом у футзалі. 4. Правила гри в футзалі. <i>Самостійна робота:</i> Історія розвитку футзалу у світі та в Україні, структура управління фут залом, основні поняття в фут залі та правила гри.		ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
13	ГЗ	4	2	2	Тема 3. Заняття 3. Особливості підготовки гравців, проведення та суддівства змагань з футболу (футзалу). 1. Планування тренування у футболі (футзалі). 2. Забезпечення підготовки гравців у футболі (футзалі). 3. Особливості проведення та суддівства змагань з футболу (футзалу). <i>Самостійна робота:</i> Особливості підготовки гравців, проведення та суддівства змагань з футболу (футзалу).		ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
14	ПЗ	2	2		Тема 3. Заняття 4. Навчання технічним прийомам та діям гри у футбол. 1. Тренування техніки пересування. 2. Тренування техніки виконання ударів по м'ячу. 3. Тренування техніки зупинки м'яча. 4. Навчально-тренувальна гра.		СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]

6						8	
15	ПЗ	2	2	5	Тема 3. Заняття 5. Навчання технічним прийомам і діям гри у футбол. 1. Ознайомлення та розучування техніки оманливих рухів. 2. Тренування техніки відбору та вкидання м'яча. 3. Ознайомлення з технікою дій воротаря. 4. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
16	ПЗ	2	2	2	Тема 3. Заняття 6. Навчання тактичним діям у футболі. 1. Ознайомлення та розучування тактики дій в нападі. 2. Ознайомлення та розучування тактики дій в захисті. 3. Ознайомлення та розучування тактичних дій в команді. 4. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
17	ПЗ	2	2	2	Тема 3. Заняття 7. Навчання технічним прийомам та діям у футзалі. 1. Ознайомлення та розучування техніки пересування, ударів по м'ячу. 2. Ознайомлення та розучування техніки зупинки м'яча. 3. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
18	РК	4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Особливості ігрової та змагальної діяльності у футболі. 2. Методика навчання індивідуальним діям. 3. Методика навчання тактичним діям. 4. Правила гри футбол і футзал.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
19	З	8	4	4	Залік. 1. Перевірка теоретичних знань. 2. Перевірка рівня методичної підготовленості. 3. Перевірка рівня технічної підготовленості. 4. Перевірка рівня фізичної підготовленості.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[3, 15, 19, 20, 25, 28]
		30	20	10	І півріччя 3 курсу		
		12	8	4	Тема 4. Теорія та методика викладання гандболу.		
20	Л	2	2		Тема 4. Заняття 1. Історія розвитку і сучасний стан гандболу. 1. Історія розвитку гандболу в Україні та в світі. 2. Планування та управління тренувальним процесом у гандболі 3. Сучасний гандбол, а також перспективи його розвитку. 4. Правила гри.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[3, 4, 15, 22, 25, 27]
21	ПЗ	4	2	2	Тема 4. Заняття 2. Навчання технічним прийомам та діям гри у гандбол. 1. Тренування техніки пересування в нападі та захисті.	СОІ, зал спортивних	[3, 4, 15, 22, 25, 27]

	2	3	4	5	6	8	
					2. Тренування техніки бігу, володіння м'ячем. 3. Тренування прийомом дій воротаря. 4. Гра за спрощеними правилами. <u>Самостійна робота:</u> Навчання технічним прийомом та діям гри у гандбол. Тренування техніки пересування в нападі та захисті.	ігор	
22	ПЗ	2	2		Тема 4. Заняття 3. Методика навчання техніки та тактичним діям в гандболі. 1. Методична практика з навчання технічним прийомом польових гравців. 2. Методична практика з навчання технічним прийомом воротаря. 3. Методична практика з навчання тактичних дій в нападі і захисті. 4. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, зал спортивних ігор	[3, 4, 15, 22, 25, 27]
23	РК	4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Особливості ігрової та змагальної діяльності в гандболі. 2. Методика навчання індивідуальним діям. 3. Методика навчання тактичним діям. 4. Правила гри в гандбол.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[3, 4, 15, 22, 25, 27]
24	Л	18 4	12 2	6 2	Тема 5. Теорія та методика викладання баскетболу. Тема 5. Заняття 1. Історія розвитку і сучасний стан баскетболу. 1. Історія розвитку баскетболу в Україні та в світі. 2. Планування та управління тренувальним процесом у баскетболі 3. Сучасний баскетбол, а також перспективи його розвитку. 4. Правила гри. <u>Самостійна робота:</u> Аналіз результатів українських команд на останніх Чемпіонатах України, Європи та Світу. Основні правила гри.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1, 3, 14, 15, 25, 27]
25	С	4	2	2	Тема 5. Заняття 3. Організація, забезпечення та суддівство змагань з баскетболу. 1. Організація змагань. 2. Забезпечення змагань. 3. Обов'язки суддів. <u>Самостійна робота:</u> Організація, забезпечення та суддівство змагань з баскетболу.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[1, 3, 14, 15, 25, 27]
26	ПЗ	2	2		Тема 5. Заняття 4. Навчання технічним прийомом та діям гри у баскетбол. 1. Ознайомлення з технікою пересування та володіння м'ячем.	СОІ, зал спортивних	[1, 3, 14, 15, 25, 27]

		2	3	4	5	6		8	
						2. Ознайомлення та розучування способів передачі м'яча. 3. Ознайомлення та розучування техніки ведення м'яча. 4. Ознайомлення з технікою кидку м'яча в корзину.		ігор	
27	ПЗ		2	2		Тема 5. Заняття 5. Навчання технічним прийомом та діям гри у баскетбол. 1. Тренування техніки пересування в нападі. 2. Тренування техніки бігу та володіння м'ячем. 3. Тренування техніки кидку м'яча в корзину. 4. Гра за спрощеними правилами.		СОІ, зал спортивних ігор	[1, 3, 14, 15, 25, 27]
28	ПЗ		2	2		Тема 5. Заняття 6. Методика навчання технічним прийомом та діям гри у баскетбол. 1. Методика навчання техніки пересування в захисті. 2. Методика навчання техніки оволодіння м'ячем та протидії супернику. 3. Навчально-тренувальна гра.		СОІ, зал спортивних ігор	[1, 3, 14, 15, 25, 27]
29	РК		4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Організація, забезпечення та суддівство змагань з баскетболу. 2. Методика навчання індивідуальним тактичним діям в баскетболі. 3. Методика навчання командним тактичним діям. 4. Основні правила гри.		Навчальний клас, зал спортивних ігор	[1, 3, 14, 15, 25, 27]
			30	20	10	II півріччя 3 курсу			
			18	12	6	Тема 6. Теорія та методика викладання тенісу (настільного тенісу).			
30	ЛІ		2	2		Тема 6. Заняття 1. Теніс (настільний теніс) як вид спорту та засіб фізичного виховання. 1. Історія розвитку тенісу у світі та в Україні. 2. Планування та управління тренувальним процесом у тенісі (настільному тенісі). 3. Сучасний теніс (настільний теніс), а також перспективи його розвитку. 4. Правила гри.		ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[2, 3, 13, 16, 23, 25]
31	С		4	2	2	Тема 6. Заняття 2. Методика проведення гри та суддівства змагань з тенісу (настільного тенісу). 1. Характеристика гри в теніс. 2. Техніка гри. 3. Тактика гри. 4. Методика проведення та суддівства змагань з тенісу (настільного тенісу).		ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[2, 3, 13, 16, 23, 25]

	2	3	4	5	6	8	
					<i>Самостійна робота:</i> Характеристика гри в теніс. Техніка та тактика гри. Суддівство змагань з тенісу (настільного тенісу).		
32	ПЗ	2	2		Тема 6. Заняття 3. Навчання технічним прийомам та діям гри у теніс. 1. Тренування техніки пересування, зупинок, поворотів, підходу до м'яча. 2. Тренування техніки виконання подачі. 3. Тренування техніки прийому подачі. 4. Навчально-тренувальна гра.	COI, зал спортивних ігор	[2, 3, 13, 16, 23, 25]
33	ПЗ	2	2		Тема 6. Заняття 4. Навчання технічним прийомам та діям гри у настільний теніс. 1. Тренування техніки пересування, зупинок, поворотів, підходу до м'яча. 2. Тренування техніки виконання подачі. 3. Тренування техніки прийому подачі. 4. Навчально-тренувальна гра.	COI, зал спортивних ігор	[2, 3, 13, 16, 23, 25]
34	ПЗ	4	2	2	Тема 6. Заняття 5. Методика навчання технічним прийомам та тактичним діям гри у теніс (настільний теніс). 1. Методика навчання техніки ударів з лівої, правої сторони. 2. Методика навчання техніки виконання та прийому подачі. 3. Методика навчання тактики дій в парній грі. 4. Навчально-тренувальна гра.	COI, зал спортивних ігор	[2, 3, 13, 16, 23, 25]
35	РК	4	2	2	<i>Самостійна робота:</i> Методика навчання технічним прийомам та тактичним діям гри у теніс (настільний теніс). Рубіжний контроль. 1. Методика навчання тактики гри у теніс. 2. Методика проведення та суддівства змагань з тенісу (настільного тенісу). 3. Правила гри.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[2, 3, 13, 16, 23, 25]
36	С	12	8	4	Тема 7. Теорія та методика викладання бадмінтону Тема 7. Заняття 1. Бадмінтон як вид спорту та засіб фізичного виховання. 1. Історія розвитку бадмінтону у світі та в Україні. 2. Планування та управління тренувальним процесом у бадмінтоні 3. Сучасний бадмінтон, а також перспективи його розвитку. 4. Правила гри.	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[2, 3, 16, 23, 25]

	2	3	4	5	6	8	
37	ПЗ	2	2		Тема 7. Заняття 2. Навчання технічним прийомам та діям гри у бадмінтон. 1. Ознайомлення та розучування техніки пересування, зупинкам, поворотам, хвату ракетки, підходу до волану. 2. Ознайомлення та розучування техніки виконання та прийому подачі. 3. Ознайомлення та розучування техніки удару над головою, короткого удару. 4. Гра за спрощеними правилами.	СОІ, зал спортивних ігор	[2, 3, 16, 23, 25]
38	ПЗ	2	2		Тема 7. Заняття 3. Навчання технічним прийомам та діям гри у бадмінтон. 1. Тренування техніки пересування, зупинкам, поворотам, хвату ракетки, підходу до волану. 2. Тренування техніки виконання та прийому подачі. 3. Тренування техніки удару над головою, короткого удару. 4. Навчально-тренувальна гра (одиначка та парами).	СОІ, зал спортивних ігор	[2, 3, 16, 23, 25]
39	РК	4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Історія розвитку бадмінтону, основні поняття, правила гри. 2. Особливості проведення, суддівства та забезпечення змагань з бадмінтону. 3. Методика навчання технічним прийомам та тактичним діям у бадмінтоні.	Навчальний клас, зал спортивних ігор	[2, 3, 16, 23, 25]
		30	20	10	І півріччя 4 курсу		
		12	10	2	Тема 8. Теорія і методика викладання регбі та американського футболу.		
40	Л	2	2		Тема 8. Заняття 1. Історія розвитку і сучасний стан регбі та американського футболу. 1. Історія розвитку регбі та американського футболу в Україні та в світі. 2. Планування та управління тренувальним процесом у регбі та американському футболі. 4. Правила гри	ПЕОМ, проектор, лазерна указка, тощо	[7, 8, 10, 11, 18, 29,30]
41	ПЗ	2	2		Тема 8. Заняття 2. Навчання технічним прийомам та діям гри у регбі та американський футбол. 1. Тренування техніки пересування в нападі та захисті. 2. Тренування техніки бігу, володіння м'ячем. 3. Тренування прийомом дій захисника та нападника.	СОІ, стадіон	[7, 8, 10, 11, 18, 29,30]

		6					8	
42	ПЗ	2	3	4	5	Тема 8. Заняття 3. Навчання технічним прийомам та діям гри у регбі та американський футбол. 1. Тренування техніки пересування в нападі та захисті. 2. Тренування техніки бігу, володіння м'ячем. 3. Тренування прийомом дій захисника та нападника. 4. Гра за спрощеними правилами.	СОІ, стадіон	[7, 8, 10, 11, 18, 29,30]
43	ПЗ		2	2		Тема 8. Заняття 4. Методика навчання техніки та тактичним діям в регбі та американський футбол. 1. Методична практика з навчання технічним прийомам польових гравців. 2. Методична практика з навчання тактичних дій в нападі і захисті. 3. Навчально-тренувальна гра.	СОІ, стадіон	[7, 8, 10, 11, 18, 29,30]
44	РК		4	2	2	Рубіжний контроль. 1. Методика проведення та суддівства змагань з регбі та американський футбол. 2. Правила гри. 3. Методика навчання техніки та тактичним діям в регбі та американський футбол.	Навчальний клас, стадіон	[7, 8, 10, 11, 18, 29,30]
45	Л		10	6	4	Тема 9. Теорія і методика викладання рухливих ігор Тема 9. Заняття 1. Рухливі ігри як засіб фізичного виховання. 1. Поняття про ігрову діяльність. 3. Класифікація рухливих ігор. 3. Рухливі ігри як засіб розвитку здатності працювати в команді, бути критичним і самокритичним, діяти на основі етичних міркувань, а також один із засобів морально-психологічного та фізичного відновлення військовослужбовців.	ПЕОМ, проєктор, лазерна указка, тощо	[3, 5, 15, 16, 25, 26, 27]
46	С		4	2	2	Тема 9. Заняття 2. Рухливі ігри в педагогічній практиці. 1. Рухливі ігри як засіб відновлення сил. 2. Рухливі ігри як засіб організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності військовослужбовців. 3. Розробка плану проведення занять з рухливих ігор. <i>Самостійна робота:</i> Рухливі ігри в педагогічній практиці.	СОІ, стадіон	[3, 5, 15, 16, 25, 26, 27]
47	ГЗ		2	2	2	Тема 9. Заняття 3. Методика навчання рухливим іграм. 1. Навчання методиці проведення занять з рухливих ігор. 2. Особливості використання рухливих ігор у різних формах фізичної	СОІ, стадіон	[3, 5, 15, 16, 25, 26, 27]

		2	3	4	5	6		8	
						підготовки. 3. Гра за спрощеними правилами. <i>Самостійна робота</i> : Методика навчання рухливим іграм..			
48	Е		8	4	4	Екзамен 1. Теоретичне питання за темами №№ 1-9. 2. Методичне завдання за темами №№ 1-9. 3. Виконання вправи за обраним видом спорту за темами №№ 1-9.		Навчальний клас, стадіон	[1-30]
Всього за навчальн у дисциплі ну			150	100	50	Л – 16 год., С – 14 год., ГЗ – 4 год., ПЗ – 42 год., РК – 16 год., З – 4 год. Е – 4 год.			

4. Індивідуальні завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачено виконання індивідуальних завдань.

5. Методи навчання

У ході вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, показові, практичні, контрольні.

6. Методи контролю успішності навчання

Протягом навчання проводяться такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий.

Формами контролю знань є: заліки та екзамен.

Вхідний контроль проводиться на початку навчання з метою визначення рівня теоретичних знань, організаційно-методичних навичок та рівня спортивної підготовленості курсантів.

Поточний контроль проводиться під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань, співбесід з окремих питань, виконання контрольних вправ з перевірки рівня розвиненості загальних та спеціальних фізичних якостей, а також змагальних вправ. Засоби поточного контролю: тестові завдання, виступи на семінарах, виконання індивідуальних завдань, контроль вправ.

Самоконтроль передбачає усвідомлену діяльність курсантів з аналізу та оцінки власної поведінки з метою забезпечення таких результатів цієї діяльності, які відповідали б поставленим цілям, нормам, правилам, зразкам. Основу самоконтролю складає усвідомлення правильності операцій і дій, підготовка плану відповідей, рефератів, переказ основних думок, робота з контрольними запитаннями, контроль з боку викладача, самооцінка.

Підсумковий контроль за навчальною дисципліною проводиться у формі заліку (екзамену) та включає в себе перевірку рівня теоретичних знань, організаційно-методичних умінь та практичного виконання вправ.

Для проведення заліку використовують тестові завдання, зміст яких визначається матеріалом навчальних занять за темами № 1-9 навчальної дисципліни.

До основних форм діагностики успішності навчання відносяться: контроль; перевірка; оцінювання; накопичення статистичних даних успішності курсантів, їх аналіз; виявлення динаміки, тенденцій.

До основних засобів діагностики успішності навчання відносяться: усне та письмове опитування; контроль виконання вправ за видом спорту; перевірка технічної підготовленості за кожним видом спорту; перевірка методичної підготовленості за кожним видом спорту; залік; екзамен.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Діагностика успішності навчання курсантів здійснюється відповідно до рейтингової системи оцінювання з навчальної дисципліни та формується як сума всіх рейтингових балів курсанта отриманих під час здійснення поточного та підсумкового видів контролю.

Рейтингова оцінка навчальної дисципліни (R) формується як сума всіх рейтингових балів курсантаочної форми навчання:

за відповіді на групових (R_{ГЗ})та семінарських (R_{СЗ})заняттях, виконання завдань на практичних заняттях (R_{ПЗ}), складання рубіжного контролю(R_{РК}), складання залікуR_З чи екзамену(R_Е):

$$R= R_{ГЗ} + R_{СЗ}+R_{ПЗ} + R_{РК} + R_{З} (R_E).$$

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни (R) переводиться згідно з таблицею:

Значення R	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	“відмінно”
80 – 89	“дуже добре”
65 – 79	“добре”
55 – 64	“задовільно”
50 – 54	“достатньо”
1 – 49	“незадовільно” з можливістю повторного складання

Результати заліку (екзамену) оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів. У разі, коли відповіді за всі завдання курсанта оцінені менше ніж в 50 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку (екзамену). Курсант має 2 можливості повторно скласти заліку (екзамену), при цьому для другої спроби, рішенням начальника кафедри, створюється комісія кафедри.

Критерії оцінювання заліку (екзамену):

90 – 100 – курсант має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь курсанта відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.Під час методичної практики називає вправи згідно з встановленою термінологією, завдання виконано правильно і впевнено, застосовує раціональну методику навчання, керує тими, хто навчається, організовує страховку і надає допомогу, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на високому рівні.

80 – 89 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне

формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна. Недостатньо впевнено, називає вправи згідно з встановленою термінологією, застосовує раціональну методику навчання, керує тими, хто навчається, організовує страховку і надання допомоги, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на достатньому рівні.

65 – 79 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Курсантом методичне завдання виконано правильно, але недостатньо впевнено, називає вправи згідно з встановленою термінологією, але з помилками, застосовує раціональну методику навчання, керує тими, хто навчається, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на достатньому рівні.

55 – 64 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. Курсантом методичне завдання виконано в основному правильно, без грубих помилок, але невпевнено, називає вправи з помилками, показав достатню кількість засобів та методів у вирішенні завдання; управлінські, організаторські та планувальні навички керівника заняття сформовані на низькому рівні.

50 – 54 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. Курсантом методичне завдання виконано з грубими помилками, називає вправи з помилками, показав не достатню кількість засобів та методів у вирішенні завдання; управлінські, організаторські та планувальні навички керівника заняття сформовані на низькому рівні.

1 – 49 – відповідь курсанта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про систему фізичної підготовки. У відповіді цілком відсутня самостійність. Курсант показує фізичні вправи зі значними помилками, не володіє визначеною термінологією, раціональною методикою проведення навчання (порушує послідовність виконання вправ, проводить завдання із значними зупинками тощо), не досягнуто мети завдання.

Оцінка за залік (екзамен) не може бути меншою 50 балів для отримання загальної позитивної оцінки за навчальну дисципліну.

Під час визначення рейтингової оцінки навчальної дисципліни

(R),отримані бали за залік (екзамен) враховуються з коефіцієнтом 0,3.

Розподіл балів, які отримують курсанти очної форми навчання за залік №1:

Максимальна/мінімальна оцінка в балах					
Поточне оцінювання та самостійна робота				Залік	Всього
У тому числі за темами			Всього		
Тема 1	Тема 2	Тема 3			
12/6	28/14	30/15	70/35	30/15	100/50

Максимальна кількість балів, яку може отримати слухач за роботу на одному занятті:

Вид заняття (завдання)	Кількість балів
Рубіжний контроль	10/5
Практичне заняття	4/2
Групове	2/1
Семінарське	2/1

Розподіл балів, які отримують курсанти очної форми навчання за екзамен:

Максимальна/мінімальна оцінка в балах								
Поточне оцінювання та самостійна робота							Залік	Всього
У тому числі за темами						Всього		
Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9			
12/6	16/8	12/6	10/5	8/4	12/6	70/35	30/15	100/50

Максимальна кількість балів, яку може отримати слухач за роботу на одному занятті:

Вид заняття (завдання)	Кількість балів
Рубіжний контроль	4/2
Практичне заняття	2/1
Групове	2/1
Семінарське	2/1

Умови допуску до заліку (екзамену):

Курсант допускається до заліку (екзамену), якщо він до підсумкового контролю ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені індивідуальним навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та набрав не менше ніж 50 % балів від суми рейтингових балів контрольних заходів протягом вивчення тем навчальної дисципліни.

Курсант який набрав протягом вивчення тем навчальної дисципліни та виконання індивідуального завдання рейтингову оцінку менше за 50 % від максимальної кількості балів, до заліку (екзамену) не допускається.

8. Методичне забезпечення

8.1. Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- 1.1. Конспект опорних лекцій всіх тем курсу *тощо*.
- 1.2. Організаційно-методичні вказівки щодо відпрацювання практичних завдань.

8.2. Перелік типових питань для проведення підсумкового контролю:

8.2.1. Перелік типових теоретичних питань для проведення підсумкового контролю:

1. Специфіка змагальної діяльності в спортивних іграх.
2. Структура змагальної діяльності в спортивних іграх (основні компоненти).
3. Чинники, що визначають ефективність змагальної діяльності в спортивних іграх.
4. Способи проведення змагань з спортивних ігор.
5. Характеристика навчання в спортивних іграх.
6. Принципи навчання техніці і тактиці в спортивних іграх.
7. Чинники, що обумовлюють успішність навчання в спортивних іграх.
8. Структура навчання техніці і тактиці в спортивних іграх.
9. Фізична підготовка в спортивних іграх.
10. Структура системи підготовки спортсменів в спортивних іграх.
11. Роль тренування і змагань в системі підготовки спортсмена.
12. Основні етапи історії баскетболу.
13. Аналіз розвитку гри у зв'язку зі зміною правил у баскетболі.
14. Сучасний стан баскетболу в Україні і світі.
15. Характеристики гри у баскетбол.
16. Розподіл гравців по функціях у баскетболі.
17. Основні параметри ігрової діяльності баскетболістів.
18. Техніка гри у баскетбол.
19. Критерії технічної майстерності у баскетболі.
20. Основні прийоми техніки володіння м'ячем у баскетболі.
21. Техніка пересувань у баскетболі.
22. Техніка оволодіння м'ячем у баскетболі.
23. Завдання стратегії і тактики у баскетболі.
24. Тактика у баскетболі її класифікація.
25. Характеристика основних функцій гравців у баскетболі.
26. Змагальна діяльність у баскетболі.
27. Характеристика способів розіграшу змагань по баскетболу.
28. Правила гри та методика суддівства у баскетболі.
29. Волейбол як засіб фізичного виховання і вид спорту.
30. Класифікація техніки та тактики гри у волейболі.
31. Навчання техніці та тактиці гри у волейбол.
32. Фізична підготовка волейболістів.

33. Взаємозв'язок навчання прийомам техніки і тактичним діям в гандболі.

34. Методика навчання кидку в гандболі.

35. Прийоми гри в захисті та нападі в гандболі.

36. Методика навчання воротаря в гандболі.

37. Методи тренування в гандболі.

38. Завдання, засоби і методи технічної та тактичної підготовки в гандболі.

39. Особливість підготовки воротаря в гандболі.

40. Структура управління футболом в Україні.

41. Характеристика змагальної діяльності у футболі.

42. Техніка футболу її класифікація.

43. Характеристика засобів і методів навчання технічним прийомам у футболі.

44. Тактика футболу її класифікація.

45. Характеристика основних функцій гравців різних ліній у футболі.

46. Індивідуальна та групова тактика в захисті і нападі у футболі.

47. Принципи гри в захисті у футболі.

48. Тактична підготовка у футболі.

49. Засоби і методи тактичної підготовки у футболі.

8.2.2. Перелік типових методичних завдань для проведення підсумкового контролю:

1. Скласти календар ігор для різної кількості команд (круговий спосіб і з вибуванням після поразки).

2. Провести розбір одного із запропонованих ситуаційних тренувань з баскетболу.

3. Провести розбір однієї із запропонованих ігор з баскетболу.

4. Провести навчання техніці пересування та володіння м'ячем в баскетболі.

5. Провести навчання техніці кидку у кошик в баскетболі.

6. Провести навчання техніці виконання штрафних кидків в баскетболі.

7. Провести навчання основам техніці захисту і нападу в баскетболі.

8. Провести розбір однієї із запропонованих ігор з гандболу.

9. Провести навчання техніці пересування та володіння м'ячем в гандболі.

10. Провести навчання техніці кидку в гандболі.

11. Провести навчання техніці виконання штрафних кидків в гандболі.

12. Провести навчання основам техніці захисту і нападу в гандболі.

13. Провести розбір однієї із запропонованих ігор з футболу.

14. Провести навчання техніці пересування та ведення м'яча в футболі.

15. Провести навчання техніці виконання удару та зупинки м'яча в футболі.

16. Провести навчання техніці виконання штрафних ударів у футболі.
17. Провести навчання основам техніки захисту і нападу у футболі.
18. Провести розбір однієї із запропонованих ігор з волейболу.
19. Провести навчання техніці прийому та передачі м'яча у волейболі.
20. Провести навчання техніці виконання прямого нападаючого удару з місця у стрибку поштовхом з двох ніг у волейболі.
21. Провести ознайомлення техніці виконання верхньої прямої подачі в стрибку.

2.3. Перелік типових практичних завдань для проведення підсумкового контролю:

1. Етапи розвитку тенісу в Україні та в світі.
2. Основні компоненти гри в теніс.
3. Техніка в тенісі.
4. Стратегія і тактика в тенісі.
5. Види тенісних покриттів їх характеристика.
6. Основні параметри майданчика для гри в теніс.
7. Педагогічні прийоми в підготовці тенісистів.
8. Етапи розвитку настільного тенісу в Україні та в світі.
9. Основні компоненти гри в настільний теніс.
10. Техніка і тактика в настільному тенісі.
11. Підготовка гравців в настільний теніс.
12. Етапи розвитку бадмінтону в Україні та в світі.
13. Основні компоненти гри в бадмінтон.
14. Техніка і тактика в бадмінтоні.
15. Класифікації техніки гри у бадмінтон.
16. Підготовка бадмінтоністів.
17. Поняття про ігрову діяльність.
18. Завдання рухливих ігор.
19. Класифікація рухливих ігор.
20. Рухливі ігри як засіб відновлення сил.
21. Рухливі ігри в педагогічній практиці.

9. Рекомендована література

1. Бабушкін В.В. Баскетбол у вузі. / В.В. Бабушкін – Харків: Основа, 1992. – 166 с.
2. Вернигора В.В., Фролова Л.С. Спортивні ігри : настільний теніс, бадмінтон: навчально-методичний посібник – Черкаси, 2015. – 69 с.
3. Веселовський А.П. Спортивні ігри з методикою навчання / Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2008. – 216 с.
4. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу. : Навчальний посібник 2-е вид., допов. і перероблений. – Вінниця, 2011 – 154 с.
5. Забезпечення фізичної підготовки військовослужбовців : навч. посібник / Барков В.І. та ін. – К. : НУОУ, 2016 р. – 88 с.
6. Закон України "Про фізичну культуру і спорт", затверджений постановою Верховної Ради України від 24 грудня 1993 року № 3809-ХІІ – 20 с.
7. История игры. Американский футбол [Электронный ресурс] // Isport.ua. Оперативные и объективные новости спорта. – Режим доступа: <https://isport.ua/other/gaming/607915-istoriya-igryamerikanskij-futbol>, вільний.
8. Комплексная методика развития скоростно-силовых способностей квалифицированных регбистов / А. А. Мартирисян // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. - 2005. - № 20. - С. 103-110. - Библиогр.: 11 назв.
9. Лазарев В.В. Методика тренерської діяльності і учбово-тренувальна програма з більярдного спорту, 2014.- 320 с.
10. Малий, К. Історія американського футболу [Електронний ресурс] / К. Малий // AF_UA. - Режим доступа: <https://americanfootball.org.ua/istoriya-amerykansogo-futboluchastyna-1/>, вільний.
11. Муха В.О. Вдосконалення психологічної підготовки гравців в регбі під час контактних дій /В.О.Муха // Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. Фізичне виховання. – С. 267-270.
12. Наказ Міністерства молоді та спорту України (додаток 11) від 24 квітня 2014 року № 1305 – 130с.
13. Настільний теніс з методикою викладання : навч. посібник / уклад.: Пензай С.А., Семенов А.А. – Умань, ВПЦ "Візаві", 2014. – 219 с.
14. Офіційні правила баскетболу 2021 р.
15. Пічугін М.Ф., Грибан Г.П., та ін. Фізичне виховання військовослужбовців / За ред. Г.П. Грибана. – Житомир: ЖВІНАУ, 2010. – 820 с.
16. Погребняк Д.В., Петрачков О.В, та ін. Теорія та методика викладання спортивних ігор – Київ: НУОУ, 2022. – 116 с.
17. Правила гри у більярд 2020 р.
18. Правила гри у регбі 2021 р.
19. Правила гри у футбол 2023-2024 рр.
20. Правила гри у футзал 2023-2024 рр.

21. Правила змагань з волейболу 2020 р.
22. Правила змагань з гандболу 2020р.
23. Правила змагань з тенісу 2021 р.
24. Спортивні ігри / За ред. А.В. Івойлова, В.А. Титаря. – Харків : Основа, 1993. – 216 с.
25. Термінологічний словник зі спортивних ігор : / І.Г. Цап, М.І. Цап. – Івано-Франківськ: НАІР, 2013. – 72 с.
26. Фізична підготовка у військах. Практичні рекомендації: навч.-методич. посіб. / під ред. О.В. Петрачкова. – К. : НУОУ, 2017. – 282 с.
27. Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка та спорт : підруч. / колектив авторів; за ред.. Ю.С. Фіногенова. – К : НУОУ, 2014. – 468 с.
28. Футбол, міні-футбол та методика його викладання. / О.І. Андрощук, І.М. Соболенко // Умань: ВПЦ “Візаві”, 2013. – 118 с.
29. Editorial. Американский футбол: правила игры, терминология, стратегия [Электронный ресурс] // The Dallas Telegraph. International Newspaper of Texas – 2011 - №344 (07.02.2011).
30. Richards H.A Game for Hooligans: The History of Rugby Union, - Ediburgh: Mainstream Publishing, 2007/- ISBN 978-1-84596-255-5.

Розробник: